

Na te peresideni Dieter F. Uchtdorf
Tauturu Piti i roto i te Peresideniraa Matamua

« E te Fatu, o vau anei ? »

Titauhia ia tuu i to tatou te'ote'o i te hiti, ia hi'o i ô atu i to tatou papavaha, e ia ui ma te haehaa, « E te Fatu, o vau anei ? »

O te po hopea teie no te Faaora i te tahuti nei, te po hou To'na pûpûraa Ia'na ei hoo no te ata atoa nei. Te vahi ra Oia i te faraoa e Ta'na mau pîpî, e ua parau a'era Oia i te hoê mea, papû roa tei faaî i to ratou aau i te ahuehueraa rahi e te oto hohonu. « E haavare mai te hoê o outou na ia'u », ua parau Oia ia ratou.

Aita te mau pîpî i ui haere i te parau mau o Ta'na parau. Aita atoa i hi'o ati a'e ia ratou ma te toro i te rima i ni'a i te tahi e ma te ani, « O oia anei ? »

Ua « taiâ [maoti] roa'tura ratou, e ua tata'itahi maite maira ratou atoa i te na o raa mai ia'na, *E te Fatu, o vau anei ?* ».¹

Te ui nei au e aha ta tatou tata'itahi e rave ahani ua anihia mai ia tatou te reira uiraa e te Faaora. E riro anei tatou i te hi'o ati a'e ia tatou ma te parau i roto i to tatou aau, « Te parau ra paha Oia no te taea'e Johnson. Ua mana'o ihoa vau ia'na », e aore râ « Aua'e tei onei te taea'e Brown. E faaroo ia oia tei parauhia mai ? » E aore râ e riro anei tatou, mai te mau pîpî i tahito ra, tei hi'o i roto ia ratou e ua puta mai teie uiraa : « O vau anei ? ».

Tei roto i teie mau parau ohie, « *E te Fatu, o vau anei ?* » te haamataraa no

te paari e no te e'a i to tatou iho faafariuraa e i to tatou tauiraa vai maoro.

Te hoê parabole no te aihere « pissenlit »

Te vai ra te hoê taata, e mea au na'na i te hahaere rii na rapae i te ahi-ahi. Ta'na i au roa, o te haereraa ia na te fare i piha'i iho noa i to'na. E mea tapu-nehenehe-maitai-hia te aihere, e mea 'u'a noa te mau tiare, e mea tupu maitai te mau tumu raau e e mea marumaru. Ohie roa ia ite e, e mea faaitoito papû tera taata ia vai nehenehe noa to'na 'aau.

I te hoê râ mahana, te haere ra teie taata na tera fare, e ua ite atura oia i

ropu i teie 'aau nehenehe te hoê aihere, hoê noa aihere « pissenlit » iti rahi.

E mea ha'iriiri mau te reira, ua maere roa oia. No te aha pai aita teie taata i huti i te reira ? Eita anei ta'na e nehenehe e hi'o maitai ? Aita paha oia i ite e, e aere noa te huero aihere « pissenlit », e ahuru ma piti rahiraa te nehenehe e tupu faahou mai ?

Ua fifi roa teie taata i teie noa hoê aihere « pissenlit » e aita e faaauraa, e ua hinaaro roa oia ia rave i te tahi ohipa. E haere anei oia e huti i te reira ? Aita ana'e e pîpî atu i te raau ? E haere tahuna mai paha oia i te po no te huti huna i te reira.

Ua faaapiapi noa teie mau mana'o i to'na feruriraa a ho'i ai oia i to'na iho fare. E ua tomo a'era i roto i to'na fare ma te ore e hi'o i to'na iho 'aau—te tapo'ihia i e hanere e hanere aihere « pissenlit ».

Te mau raau rahi e te mau papaa iti

Aita anei teie aamu e faahaamana'o ra ia tatou i te mau parau a te Faaora ?

« Eaha oe i hi'o ai i te papaa iti i roto i te mata o to taea'e ra, e aore oe i ite i te raau rahi i roto i to oe iho mata ? »

« ... E mata na i te iriti i te raau rahi i roto i to oe iho mata ; ei reira oe e ite maitai ai ia iriti i te papaa iti i roto i te mata o to taea'e ».²

E au roa teie ohipa no ni'a i te mau raau rahi e te mau papaa iti i to tatou aravihi ore ia ite papû ia tatou iho. Aita vau e taa ra, no te aha e mea aravihi roa tatou no te hi'opo'a e no te parau i te raau e tano no vetahi ê, e pinepine tatou i te tafifi i te hi'oraa ia tatou iho nei.

E rave rahi matahiti i ma'iri a'enei, ua faati'ahia mai te aamu o te hoê taata tei ti'aturi e, ia faarari oia i to'na hoho'a mata i te pape taporo, eita oia e itehia e te mau « caméra ». E no reira, ua tuu oia i te pape taporo i ni'a i to'na hoho'a mata, ua haere i rapae i to'na fare e ua 'eia e piti fare moni. Aita i maoro roa i muri iho, ua haruhia teie taata e ua haapurorohia to'na hoho'a i roto i te mau ve'a. E i te faa'iteraa te mau muto'i i te hoho'a o te mau « caméra » paruru, ua hitimahuta roa teie taata. E mârô a'enei, « E pape taporo ho'i i ni'a i to'u hoho'a mata ! ».³

I te faarooraa te hoê aivanaa no te fare haapiiraa tuatoru Cornell University i teie aamu, ua maere roa oia i teie taata aita roa'tu i ite i to'na ma'ua. E no te hi'o e, e fifi rahi anei te reira i roto i te huiraatira, ua titau e piti aivanaa i te mau piahi no te tuatoru ia haere mai no te tahi mau hi'opo'araa no ni'a i te mau aravihi e au i roto i te oraraa ma te ani ia ratou ia numera ia ratou iho. Te mau piahi e ere i te mea aravihi roa, o ratou tei ore numera maitai i to ratou aravihi—e vetahi, ua tata'i pae roa to ratou hi'oraa i to ratou iho aravihi.⁴

Ua rave-faahou-hia teie tuatapaparaa i te tahi atu mau vahi e ua rau te huru, e ua haapapû faahou e faahou â teie ohipa i matara mai : e rave rahi o tatou o te taffi nei i te hi'o ia tatou iho i to tatou faito mau, e na reira atoa te mau taata manuia, i to ratou hi'oraa, ua hau roa te tauturu ta ratou i horo'a'tu e ua iti te tauturu ta vetahi ê i horo'a mai.⁵

E ere paha 'ia i te fifi rahi roa ia hi'o faarahi tatou i to tatou maitai i roto i te faahoraraa pereoo e aore râ i roto i te hui-atea-raa i te popo. Ia haamata râ tatou i te ti'aturi e, ua rahi roa ta tatou tautururaa i te fare, i te ohipa e i te ekalesia, e aita nei ho'i, te tapo ra 'ia tatou i to tatou mata i mua i te mau haamaitairaa e te mau rave'a no te haamaitai ia tatou na roto i te tahi rave'a papû e te hohonu.

Te mau vahi taporaa mata pae varua

Te vai ra te hoê hoa no'u tei ora i roto i te hoê paroisa e na ratou te mau numera teitei roa a'e i roto i te Ekalesia—te haereraa i te pureraa, te hahareraa utuafare, e mea parahi afaroa no te mau tamarii o te Paraimere, e maa maitai noa ta ratou i ta ratou mau tamaaraa, e varavara roa te mau melo i te haamarua i te maa na raro i te fare pureraa, e i to'u mana'o, aita atoa paha e maniania i roto i te mau tata'uraa popo.

Ua piihia'tura to'u hoa e ta'na vahine ia haere i te misioni. I to raua ho'iraa mai e toru matahiti i muri iho, ua maere roa teie na hoa faaipopo i teie parau apî e, i te roaraa o ta raua taviniraa, e 11 faaipopora tei taa.

Noa'tu te hoho'a rapae o teie paroisa no to ratou haapa'o-maitai-raa e to ratou puai, te tupu ra râ te hoê mea ino i roto i te aau e te oraraa o te mau melo. E te vahi fifi, e ere paha i roto noa i teie paroisa. Te tupu nei teie mau mea ri'ari'a e te faufaa ore i te taime a otohe ai te mau melo o te Ekalesia mai te mau parau tumu o te evanelia. To ratou hoho'a rapae, e mau pîpî na Iesu Mesia, i roto râ i to ratou aau, ua faataa ê ratou ia ratou i te Faaora e Ta'na mau haapiiraa. Ua marû noa ratou i te fariu-ê-raa i te mau mea o te Varua ma te haere atu i te mau mea o teie nei ao.

Ua haamata atura te feia i mau i te autahu'araa ma te ti'amâ i te parau ia ratou iho, e ohipa maitai te Ekalesia na te mau vahine e te mau tamarii, eiaha râ na ratou. E aore râ, ua papû roa i te tahi mau pu'eraa e, no ta ratou tarena apiapi e aore râ to ratou oraraa huru taa ê, aita i titauhia te mau ohipa haamoriraa e taviniraa i te mau mahana atoa, o te reira iho ho'i te riro i te haafatata noa ia ratou i te Varua. I roto i teie nei anotau no te faa-parau-ti'a-raa ia'na iho e te hi'o-au-raa ia'na iho, e mea ohie ia hamani i te mau paruru no te oreraa e haafatata i te Atua na roto i te pure, ia faataime i

te tuatapaparaa papa'iraa mo'a, ia ape i te mau pureraa a te Ekalesia e te mau pureraa pô utuafare e te aufauraa i te tufaa ahuru ti'a e te mau ô.

To'u mau taea'e, e hi'opo'a na outou i to outou aau ma te ui i teie uiraa ohie : « *E te Fatu, o vau anei ?* »

Ua otohe anei outou—noa'tu te iti—« i te evanelia hanahana o te Atua no'na te ao i tuu mai ia [outou na] »⁶ Ua vaiiho anei outou i « te atua o teie nei ao ra » ia haapouri i to outou feruriraa i mua i « te maramarama o te evanelia hanahana o te Mesia »?⁷

E au mau hoa, e au mau taea'e, a ui ia outou iho, « Tei hea ta'u tao'a ? »

Tei roto anei to outou aau i te mau mea au o teie nei ao, e aore râ te faatumu nei anei te reira i ni'a i te mau haapiiraa a Iesu Mesia, te haapa'o maitai ? « Te vahi ho'i i vai ai ta outou tao'a, tei reira'toa ia to outou aau ».⁸

Te parahi nei anei te Varua o te Atua i roto i to outou aau ? Ua « aahia e ua tumuhia » anei outou i roto i te here o te Atua e i to outou taata tupu ? Te faataa nei anei outou i te taime tano e te mana rohi tano no te faataeraraa i te oaoa i roto i to outou faaipopora e to outou utuafare ? Te horo'a nei anei outou i to outou ito no te fa

hope o te haro'aro'araa e te oraraa « i te aano, e te maoro, e te hohonu, e te teitei »⁹ o te evanelia a Iesu Mesia tei faaho'i-faahou-hia mai ?

E au mau taea'e, mai te peu o te reira to outou hinaaro rahi ia faaapu i te mau hiro'a no te « faaroo, te viivii ore, te ite, te hitahita ore, te faaoromai, te aroha taea'e, te huru paieti, te aau aroha, te haehaa i te aau, [e te tavini-
raa] »,¹⁰ e faariro te Metua i te Ao ra ia outou ei mauihaa i roto i To'na rima e ora'i te taata e rave rahi.¹¹

Te oraraa hi'opo'ahia

E au mau taea'e, aita hoê a'e o tatou e au i te fa'i mai ua opae tatou i to tatou e'a. Pinepine tatou i te tamata eiaha e hi'o hohonu roa i roto ia tatou no te faaruru i to tatou mau paruparu, mau oti'a e mau ri'ari'a. Ei faahoepa-
raa, ia hi'opo'a tatou i to tatou oraraa, e hi'o tatou na roto i te titi'a o te faa-
hapa atea, te mana'o paruru e te mau aamu ta tatou iho e parau ia tatou no te faati'a i te mau mana'o e te mau ohipa parau ti'a ore.

Tera râ, e mea faufaa rahi te ite-papû-raa ia tatou iho no to tatou tu-puraa pae varua e to tatou maitai. Mai te peu e vai huna noa to tatou mau paruparu e mau hapehape i raro a'e i te marumaru, eita ia te mana faaora o te Faaora e nehenehe e rapaau ia

tatou ma te faariro i te reira ei mea puai.¹² Te vahi oto i reira, na to tatou vai-matapo-raa i mua i to tatou mau paruparu e haamatapo atoa ia tatou i mua i te faito puai hanahana i roto ia tatou tata'itahi, o ta to tatou Metua ho'i e hiaai nei ia faaamu.

No reira, nahea e ti'a ai ia tatou ia anaana i te maramarama teatea o te parau mau a te Atua i roto i to tatou varua e nahea ia hi'o ia tatou mai Ta'na e hi'o nei ?

Teie to'u mana'o, ua riro te mau papa'iraa mo'a e te mau a'oraa i ho-ro'ahia i roto i te amuiraa rahi ei hi'o tano maitai ta tatou e nehenehe e tuu i mua ia tatou no te hi'opo'a ia tatou.

Ia faaroo e ia tai'o outou i te mau parau a te mau peropheta tahito e ratou i to tatou nei anotau, a faaea i te feruri nahea teie mau parau e tano ai ia vetahi ê, e a ani i teie uiraa ohie : « *E te Fatu, o vau anei ?* »

Titauhia ia tatou ia haafatata i to tatou Metua Mure Ora ma te aau tata-
rahapa e ma te feruriraa tei nehenehe e haapii. Titauhia ia vai te hinaaro ia haapii e ia tau. E inaha ho'i, auê te apî rahi ia fafau atu tatou ia tatou iho ia ora i te huru oraraa ta te Metua i te Ao ra e tia'i nei ia tatou ia ora.

Te taata *aita* tera hinaaro ia haapii e ia tau, *eita ia* oia e na reira e e riro paha oia i te haamata i te ui haere e,

e maitai anei ta te Ekalesia e nehenehe e horo'a mai.

Te taata râ e hinaaro ia haamaitai e ia haere i mua, te taata e haapii mai no ni'a i te Faaora e o te hinaaro ia riro mai la'na ra te huru, te taata e faahaehaa ia'na iho mai te hoê tamariirii e o te imi ia faatu'ati i to'na mau mana'o e ta'na mau ohipa i ni'a i to tatou Metua i te Ra'i—e ite mai ia oia i te semeio no te Taraehara a te Faaora. Papû roa e putapu oia i te Varua nehenehe o te Atua. E riro oia i te tamata i te oaoa aita e ti'a ia faataa'tu, oia ho'i te hotu no te aau marû e te haehaa. E haamaitaihia ratou i te hinaaro e te auraroraa ia riro mai ei pipi mau na Iesu Mesia.

Te mana o te Atua

I roto i to'u oraraa, ua fana'o vau i te ti'a i piha'i iho i te tahi o te mau tane e te mau vahine aravihi roa a'e e maramarama roa a'e tei itehia i roto i teie nei ao. I to'u taure'are'araa, ua faahiahia roa vau i te feia ite rahi, tei rave faaoti i ta ratou ohipa, tei manuia maitai e tei popohia e to teie nei ao. Na roto râ i te mau matahiti, ua tae to'u mana'o i ni'a i te feruriraa e, e mea faahiahia a'e no'u te mau varua rahi haamaitaihia, te mau varua maitai mau e te haavare ore ho'i.

E ere anei te reira te tumu o te evanelia e te mea ta'na e rave nei no tatou ? O te parau apî maitai ho'i, e te tauturu nei te reira ia tatou ia haa-maitai ia tatou.

Ua tano te mau parau a te apose-tolo Iakobo ia tatou nei i teie mahana :

« E pato'i mai te Atua i te feia te'o-te'o, e horo'a mai râ i te maitai i te feia haahaa... »

« A faahaahaa na outou i mua i te aro o te Atua, e na'na outou e faateitei ». ¹³

E au mau taea'e, titauhia ia tuu i to tatou te'ote'o i te hiti, ia hi'o i ô atu i to tatou papavaha, e ia ui ma te haehaa, « *E te Fatu, o vau anei ?* »

E ia riro noa'tu te pahonoraa a te Fatu i te « E, e ta'u tamaiti, te vai nei te mau mea e ti'a ia oe ia haamaitai, te mau mea Ta'u e nehenehe e tauturu ia oe ia upooti'a », te pure nei au ia apo mai tatou i teie pahonoraa, ma te fa'i atoa ma te haehaa i ta tatou mau hara

e mau hape, ei reira e tau ai i to ta tatou mau raveraa ia riro mai tatou ei tane maitai a'e, ei metua tane maitai a'e e ei tamaiti maitai a'e. Ia imi tatou mai teie taime atu ma to tatou puai atoa ia haere aueue ore i ni'a i te e'a haamaitai a te Faaora—inaha ho'i, o te ite-papû-maitai-raa ia tatou iho te haamataraa o te paari.

A rave ai tatou i te reira, e riro to tatou Atua rahi i te arata'i mai ia tatou ma te rima ; e « faairohia [tatou] ei mea puai, e ia haamaitaihia ho'i no ni'a maira ».¹⁴

E au mau hoa here, te taahiraa matamua i ni'a i teie e'a maere e te haapoupou o te ti'araa pipi mau, e haamata ia na roto i te uiraa i teie uiraa ohie :

« E te Fatu, o vau anei ? »

O to'u ia iteraa papû e te vaiiho nei au i ta'u haamaitairaa ia outou na roto i te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. Mataio 26:21–22; reta tei faahuru-ê-hia.
2. Mataio 7:3, 5.
3. Hi'o Errol Morris, « The Anosognosic's Dilemma: Something's Wrong but You'll Never Know What It Is », *New York Times*, June 20, 2010, opinionator.blogs.nytimes.com/2010/06/20/the-anosognosics-dilemma-1.
4. Hi'o Justin Kruger and David Dunning, « Unskilled and Unaware of It: How Difficulties in Recognizing One's Own Incompetence Lead to Inflated Self-Assessments », *Journal of Personality and Social Psychology*, Titema 1999, 1121–34. « Na roto e 4 tuatapaparaa, ua itehia mai e teie mau taata papa'i e, te feia e manuia i raro mai i te maharaa o te tuhau i te mau hi'opo'araa no ni'a i te huru, te tarame e te mana'o nahonaho, ua hi'o rahi roa ia ratou i ta ratou manuiraa e to ratou aravihi. Noa'tu pai ta ratou numera i muri mai i te hi'opo'araa tei roto i te 12 i ni'a i te hanere, ua mana'o ratou ia ratou i roto i te faito 62 i ni'a i te hanere » (mai roto mai i te hoê tuhau i ni'a ia psycnet.apa.org/?&fa=main.doiLanding&doi=10.1037/0022-3514.77.6.1121).
5. Hi'o Marshall Goldsmith, *What Got You Here Won't Get You There* (2007), pene 3. Ua ani te aivanaa e toru hoa ohipa ia faito i ta ratou mau tautururaa i te manuiaraa o te taiete. Ua hau to ratou hi'oraa i ta ratou iho mau tautururaa i te 150 i ni'a i te hanere.
6. 1 Timoteo 1:11.
7. 2 Korinetia 4:4.
8. Luka 12:34.
9. Ephesia 3:18.
10. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 4:6.
11. Hi'o Alama 17:11.
12. Hi'o Etera 12:27.
13. Jakobo 4:6, 10.
14. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 1:28.

Na te peresideni Henry B. Eyring

Tauturu Matamua i roto i te Peresideniraa Matamua

Te Autahu'araa faaineine

I roto i te faaineineraa autahu'araa, e mea hau a'e te « faa'ite mai » i te « parau mai ».

Te mauruuru nei au i te amuiraa mai i te autahu'araa a te Atua, o te parare nei na te ao taatoa nei. Te faahiahia nei au i to outou faaroo, ta outou taviniraa e ta outou mau pure.

Ta'u poro'i i teie pô no ni'a ia i te Autahu'araa a Aarona. E poro'i atoa teie na tatou paatoa o te tauturu nei i roto i te faatupuraa i te mau parau fafau a te Fatu i te feia tei mau i te mea ta te mau papa'iraa mo'a i faataa mai ei « autahu'araa iti ».¹ Ua pii-atoa-hia te reira te autahu'araa faaineine. E pararau atu ia vau i teie pô no ni'a i taua faaineineraa hanahana ra.

Ua î te faanahoraa a te Fatu no Ta'na ohipa i te faaineineraa. Ua faaineine oia i te fenua no tatou ia ite tatou i te mau tamataraa e te mau rave'a no te oraraa tahuti nei. A parahi ai tatou i ônei, tei roto ia tatou i te hoê « tau faaineineraa »² mai ta te mau papa'iraa mo'a i pii.

Ua faa'ite mai te peropheta Alama i te faufaa u'ana no taua faaineineraa ra no te ora mure ore, i reira ho'i tatou e nehenehe ai e ora e a muri noa'tu i roto i te mau utuafare i piha'iho i te Atua te Metua e ia Iesu Mesia.

Ua haamaramarama mai oia i te titauroa no te faaineineraa mai teie

te huru : « E ua ite tatou e, e tae mai te pohe i nia i te taata atoa ra, oia, te pohe i parauhia e Amuleka ra, oia ho'i te pohe tino ; ua horoahia maira râ te tau i te taata e tatarahapa'i oia, i riro ai teie nei ora ei tau tamataraa, e ei tau ia faaineine i te farereiraa'tu i te Atua, e ei tau faaneheneheraa no taua vairaa mure ore ra i parauhia e maua, e o tei muri ho'i ia i te tia-faa-hou-raa o te feia i pohe ra ».³

